

Talouskehitys ja ennusteet ovat kesän aikana muuttuneet Suomessa selvästi myönteisemmiksi. Elintarviketeollisuudessa näkymät ovat parantuneet ja vallitseva suhdannetilanne on selvästi vahvistunut. Alan kasvu jatkuu, mutta tilauskanta ja kannattavuus eivät ole kohentuneet vielä hyvälle tasolle.

Ulkomaankauppa elpyy Suomessa ja elintarvikkeidenkin vienti lisääntyy viimein. Kotimarkkinoilla kulutuksen ja investointien kasvu jatkuu, joskin hidastuvana. Bkt:n vuosikasvuksi ennustetaan 2–3 %. Kasvun nopeutuminen vahvistanee myös elintarvikealan kehitystä, mutta erityisestä käänteestä ei ole merkkejä.

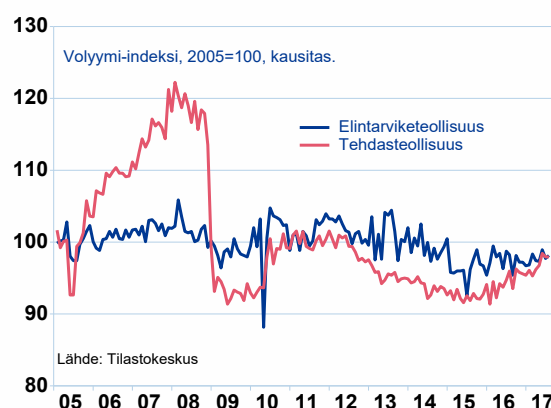
ELINTARVIKETEOLLISUUDESSA ON HYVÄ PERUSVIRE

Elintarviketeollisuuden suhdannenäkymät säilyivät syksyllä myönteisinä ja suhdannetilanne koheni edelleen lähes keskimääräiselle tasolle. Hyvä tilauskehitys EK:n Suhdannebarometrissa kuitenkin katkesi, ja tilaukset jäivät odotettua vähäisemmiksi. Henkilöstö- tai tilausmääriin ei odoteta lisäämistä, vaikka tuotantoon odotetaan lähikuukausina kasvua.

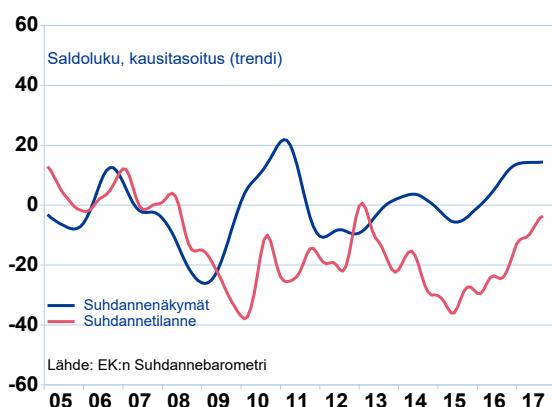
Tuotannon volyyymi ei ole elintarvikkeiden valmistuksessa juuri kasvanut. Viimeiseltä 12 kk:lta laskettu keskimääräinen kasvu oli elintarviketuotannossa hiukan alle nollan ja juomateollisuudessa noin 3 %. Viime kuukausina tuotanto on kasvanut aavistuksen, mutta tehdasteollisuuden tapaista nousutrendiä ei alalle ole syntynyt. Tiedot ovat heinäkuulta.

Liikevaihto on jonkin verran lisääntynyt. Lukemat ovat kesäkuulta, jonka jälkeen vauhti ei liene ainakaan heikentynyt.

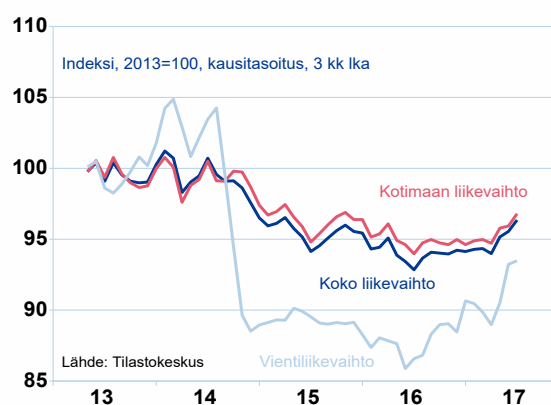
Elintarvike- ja tehdasteollisuuden tuotanto

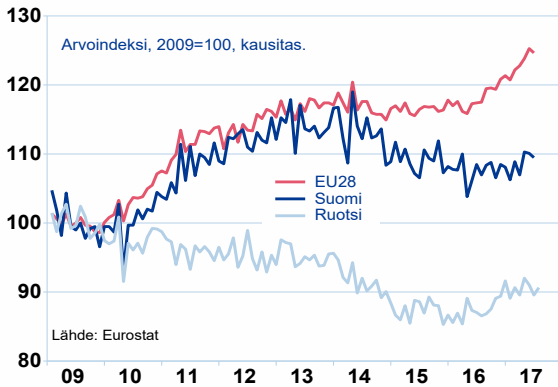
Elintarviketeollisuuden suhdanteet

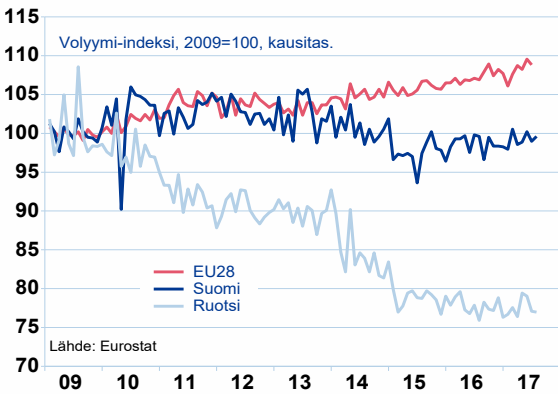
Elintarviketeollisuuden liikevaihdon kehitys

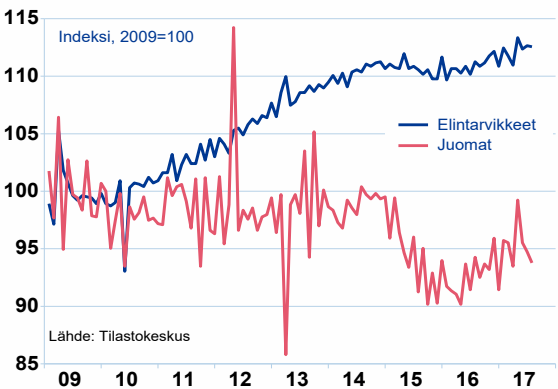
EU:n ja Suomen elintarviketeollisuuden liikevaihto

EU:n ja Suomen elintarviketeollisuustuotanto

Elintarviketeollisuuden palkkasummat

LIKEVAIHDON KASVU EU-MAISSA NOPEAMPAA

Elintarviketeollisuus on parin vuoden ajan kasvanut EU-maissa ja jopa Ruotsissa Suomea nopeammin. Ruotsissa sekä liikevaihto että tuotannon volyymit ovat kuitenkin jo aiemmin vähentyneet maan lihateollisuuden kansainvälisten fuusioiden ja niihin liittyvien tuotantojärjestelyjen vuoksi. Taso on edelleen alhainen, vaikka vuosina 2016–2017 liikevaihto on lisääntynyt.

TUOTANNON VOLYYMIT KASVANEET HITAASTI

Elintarviketuotannon volyymit kasvavat liikevaihtoa hitaammin. Ruotsissa kehitys on ollut erityisen heikko volyymin vähennyttä yli viidenneksellä. Kehitys on edelleen jonkin verran heikompaa kuin Suomessa tai EU-maissa keskimäärin.

SUHDANNEKYSELYISSÄ SUOMI VAHVISTUNUT

Suomen elintarviketeollisuuden luottamusindikaattori oli elokuussa hiukan päälle EU-maiden keskiarvon. Tuotantoodotukset olivat vahvat, varastot vähenivät edelleen ja tilauskanta pysyi normaalitasolla. Ruotsissa luottamus heikentyi lähinnä tilauskannan heikon lukeman vuoksi.

INVESTOINTIEN VOIMAKAS KASVU LAANTUMASSA

Elintarviketeollisuusalan investoinnit ovat finanssikriisin jälkeen kasvaneet reippaasti usean vuoden ajan ja kohosivat EK:n investointiedustelun mukaan viime vuonna jo 570 miljoonaan euroon. Kuluvana vuonna investointien arvo arvioidaan vähenevän noin 10 %. Alan osuus koko teollisuuden investoinneista arvioidaan 12 prosentiksi vuonna 2017.

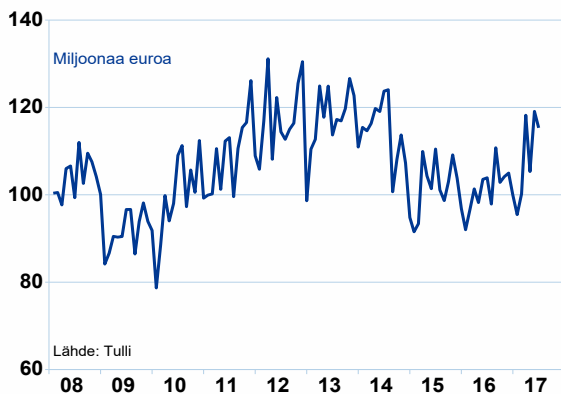
TYÖLLISYYDEN HYVÄ KEHITYS HEIKENTYNYT

Elintarvike- ja juomateollisuuden palkkasummissa on ollut viime kuukausina ylimääräistä vaihtelua ja juomateollisuuden lukuja on korjattu. Kehityssuunta on molemmilla aloilla ollut nouseva ja sellaisena se näyttäisi jatkuvankin.

Työllistäjänä elintarviketeollisuus oli vuonna 2016 lähes kaksinkertainen paperiteollisuuteen nähden, vaikka arvonlisäys oli paperinvalmistuksessa 20 % suurempi. Työllisyydessä elintarviketeollisuus oli 11 % kemianteollisuutta suurempi, mutta 6 % pienempi kuin elektroniikka- ja sähköteollisuus.

Vuodesta 2009 työllisten määrä on kasvanut, kun mainituilla muilla aloilla määrät ovat laskeneet. Elektroniikassa lasku on ollut lähes 30 % ja paperissakin lähes viidenneksen. Kahden viime vuoden aikana työllisten määrä on kuitenkin vähentynyt myös elintarviketeollisuudessa. Arvonlisäyksen volyymit vähentyi alalla pitkään, mutta kasvoi lähes 4 % vuonna 2016.

Elintarviketeollisuuden vienti

VIENTI NOUSEMASSA KUOPAN REUNALLE

Elintarvikkeiden ja juomien vienti kasvoi tammi-kesäkuussa 10 % edellisvuoden vastaavasta ajanjaksosta. Viimeisen 12 kk:n jakson kasvu edellisestä ajanjaksosta oli sekä jo 5,5 %. Nousu näyttää siten olevan vakaalla pohjalla.

Suurimmassa maitotaloustuotteiden ryhmässä euromäärät ovat vieläkin kaukana vuoden 2013–2014 lukemista, mutta noin 20 %:n kasvuvauhdin säilyessä vienti palautuisi entiselleen ensi vuoden alussa. Lihatuotteiden vienti ei ole kasvanut, mutta kooltaan yhtä suuri muiden elintarvikkeiden vienti on lisääntynyt vuositasolla 15 %. Öljyt ja rasvat eivät ole kuluvana vuonna juuri kasvaneet, mutta viime vuosi oli hyvä. Taso on silti vain puolet vuoden 2012 huipusta. Alkoholien viennissä lyödään ennätyksiä ja sitä kautta koko juomien viennissäkin. Suurin suhteellinen nousu on rypäleviineissä: kansainvälisen jakeluketjun osana Suomi vie vuositasolla rypäleviiniä 20 miljoonan euron arvosta.

Elintarvikkeiden vienti Venäjälle ei ole elpynyt ja juomienkin vienti vähenee. Elintarvikkeiden vienti Ruotsiin on pitänyt pintansa ja erityisesti juomat ovat käyneet kaupaksi hyvin. Ruotsin osuus koko juomien viennistä on lähes 20 % eli samaa tasoa kuin Virolla. Vienti kolmansiin maihin on kasvanut 3 %. Eniten kasvoi vienti Kiinaan, Norjaan ja Etelä-Koreaan.

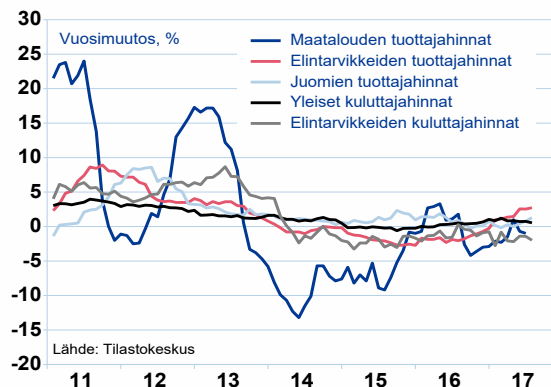
ELINTARVIKKEIDEN HINNAT LASKEVAT

Elintarvikkeiden kuluttajahintaindeksillä on edelleen laskeva trendi, eikä hintojen nousua näytä lähiaikoina vielä syntyvän. Elintarvikkeiden tuottajahintaindeksin suunta kääntyi nousuvaksi ja hintojen muutos on pari prosenttia plussalla. Maatalouden tuottajahintaindeksi kääntyi uudestaan alas ja hinnat alenivat. Myös yleisen kuluttajahintaindeksin suunta kääntyi ja inflaatio on jälleen alentunut lähelle nollaa.

Lisätiedot:

Johtaja Heli Tammivuori
heli.tammivuori@etl.fi
Puhelin 040 557 5667

Kuluttaja- ja tuottajahintojen kehitys

Teollisuuden tuottajahinnat ja vientihinnat ovat kohonneet selvemmin jo jonkin aikaa ja lukemat ovat 4–5 prosentin tasoa. Kansainväliset raaka-ainehintaindeksit ovat suhdanteiden mukaisesti nousevia, mutta elintarvikeraaka-aineiden hintaindeksit ovat edelleen laskevia. Muutos edellisvuoden vastinkuukaudesta on yli 7 % miinuksella.

TIETOA ALASTA

- Elintarvike- ja juomateollisuus on Suomen suurin kulutustavaroiden valmistaja ja neljänneksi suurin teollisuudenala. Alan tuotannon bruttoarvo on 10,9 mrd. euroa.
- Elintarvike- ja juomateollisuus on merkittävä työllistäjä. Sen palveluksessa on lähes 38 000 ihmistä noin 1 850 toimipaikassa. Välillisesti ala antaa työtä 69 000 ihmiselle eli yhteenlaskettu vaikutus työllisyyteen on 107 000 henkilöä. Ala on pk-yritysvaltaista: 65 prosenttia yrityksistä työllistää enintään viisi henkilöä.
- Elintarvike- ja juomateollisuus tuottaa arvonlisäystä 2,6 mrd. euroa vuodessa. Alalta kertyy valtion kassaan mukava veropotti: 775 milj euroa suoraan ja 1,6 mrd. euroa välillisesti.
- Vuonna 2016 ruokia ja juomia vietiin 1,5 mrd. eurolla. Tuonnin arvo oli 4,5 mrd. euroa.
- Elintarvikeala nojaa kotimaisuuteen. Valmistettujen elintarvikkeiden kotimaisuusaste on keskimäärin 82 %.
- Ruuan osuus kulutusmenoista on Suomessa 11 %, mikä on hieman alle EU:n keskiarvon.

Elintarviketeollisuusliitto ry

Pasilankatu 2, PL 115, 00241 Helsinki
Puhelin (09) 148 871
etl@etl.fi • www.etl.fi • Twitter: @ETL_fi